

BUXORO VILYOYATIDA CHAKANA VA ULGURJI SAVDO TOVAR AYLANMASI

Dastlabki ma'lumot
2023-yil yanvar - fevral

CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI

Statistik ma'lumotlar jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tavsiflash va boshqarishning eng muhim vosisidir. Hozirda yuqori sifatli statistik ma'lumotlardan foydalanmasdan davlat siyosatida to'g'ri boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonsiz. Shular qatorida savdo statistika ko'rsatkichlarini shakllantirish ham muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Ulgurji va chakana savdo hamda umumiyl ovqatlanish korxonalari savdo aylanmasi statistikasi ko'rsatkichlari shular jumlasidandir.

Chakana savdo aylanmasining asosiy ko'rsatkichlari

O'sish sur'ati

Tarkibiy qism

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2023-yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning chakana savdo tovar aylanmasi **2102,7** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022 - yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **99,2** % ga yetdi. Shu jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi **199,8** mlrd. so'mni (o'sish sur'ati **159,4** %), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi **1902,9** mlrd. so'mni (o'zgarish sur'ati **95,4** %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi **217,0** mlrd. so'mni (o'zgarish sur'ati **91,5** %) tashkil etdi.

**CHAKANA SAVDO AYLANMASIDA YIRIK
KORXONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HAJMI VA
O'SISH SUR'ATLARI**

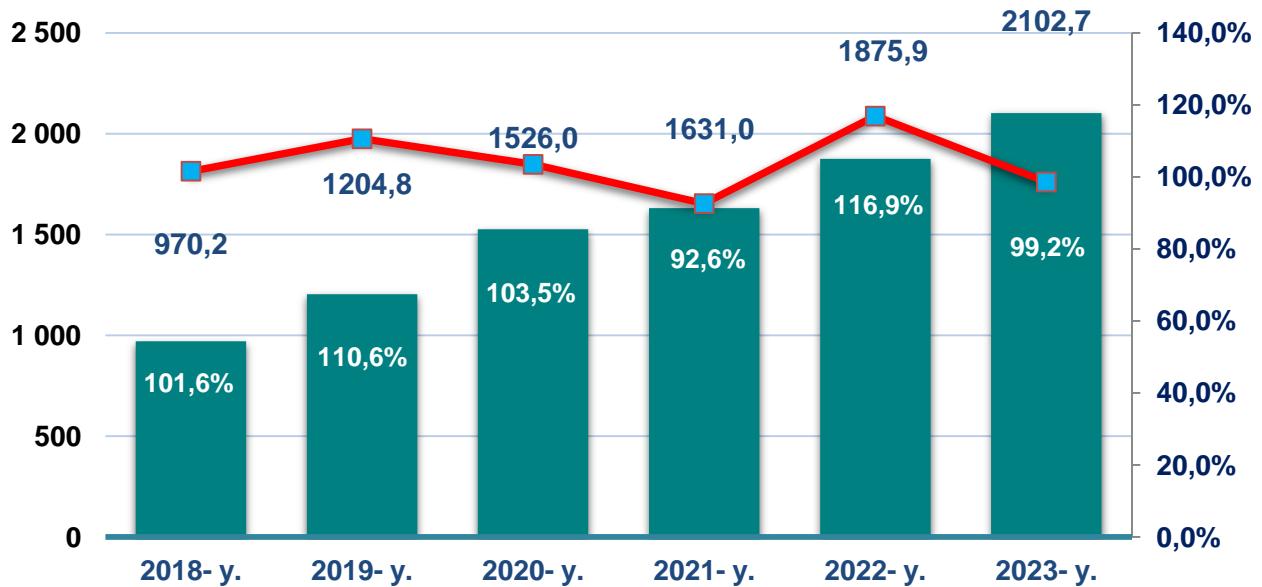
Chakana savdo aylanmasi – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'limgan miqdorlarda naqd pulga (bank kartalari orqali) sotishni nazarda tutuvchi faoliyat.

	Jami mlrd. so'm	2022- yil yanvar – fevral oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonal ar mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik, mlrd. So'm	2022- yil yanvar – fevral oylariga nisbatan, foizda
Buxoro viloyati	2 102,7	99,2	199,8	159,4	1 902,9	95,4
Buxoro shahri	735,7	126,0	81,5	109,8	654,2	128,3
Kogon shahri	50,4	66,1	2,0	123,0	48,5	64,9
tumanlar Olot	44,7	62,0	1,1	88,2	43,6	61,6
Buxoro	107,9	66,9	2,4	3,3 m.	105,5	65,7
Vobkent	56,9	70,8	1,2	86,3	55,7	70,5
Gi'duvon	484,2	117,7	8,9	109,6	475,3	117,8
Kogon	83,5	132,4	69,9	2,3 m.	13,6	41,1
Qorako'l	131,9	73,3	1,9	97,4	130,0	73,0
Qorovulbozor	30,6	61,1	0,2	97,4	30,4	60,9
Peshku	66,8	95,8	26,7	20,5 m.	40,1	58,6
Romitan	113,0	79,1	1,3	103,5	111,7	78,8
Jondor	131,4	97,5	1,5	74,7	129,9	97,9
Shofirkon	65,8	69,4	1,3	98,7	64,5	69,0

2023- yilning yanvar-fevral oylarida 2022- yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan viloyatning Buxoro shahri (**126,0 %**), Gijduvon (**117,7 %**) va Kogon (**132,4 %**) tumanlarida chakana savdo tovar aylanmasining eng yuqori o'sish sur'ati qayd etildi.

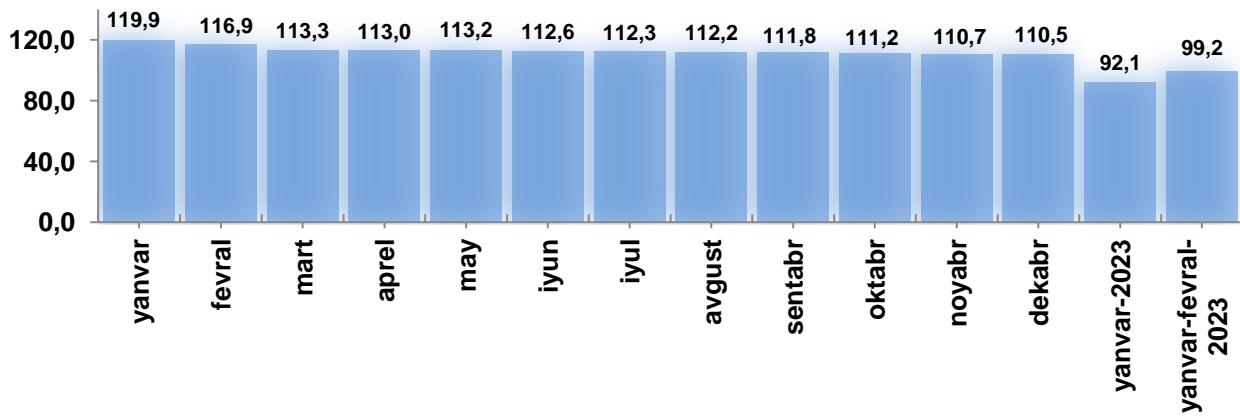
YILLAR KESIMIDA CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI HAJMI

Chakana savdo tovar aylanmasi dinamikasi (yanvar-fevral, mlrd.so'm)

So'nggi 6 yillikda chakana savdo Tovar aylanmasining yuqori o'sish sur'ati 2022- yilda kuzatildi. Bunda chakana savdo tovar aylanmasi 2021-yilning mos davriga nisbatan **116,9 %** ni yoki **1875,9** mlrd. so'mni tashkil qildi.

Chakana savdo tovar aylanmasi o'sish sur'ati oylar kesimida (foizda) (2022 yil, 2023- yil yanvar–fevral oylari)

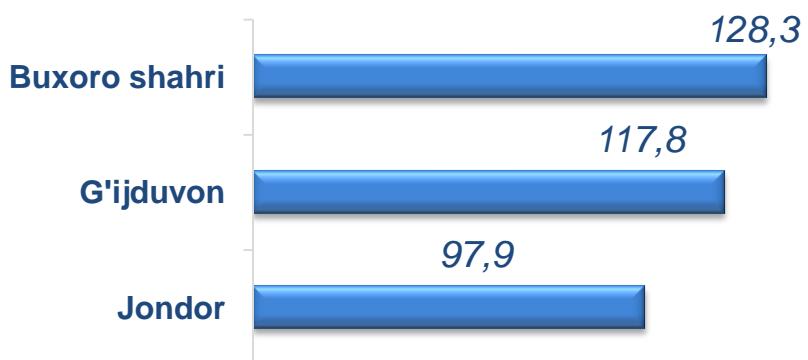
2023- yilning yanvar-fevral oylarida o'sish sur'ati 99,2 % ni tashkil qildi.

CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI TARKIBI

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi statistik hisob-kitoblarga ko'ra, **1 902,9** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022 - yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **4,6 %** ga kamaydi. Viloyat miqyosida ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi **90,5 %** ni tashkil etdi.

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik korxonalarining eng yuqori o'sish sur'atga ega hududlar(foizda)

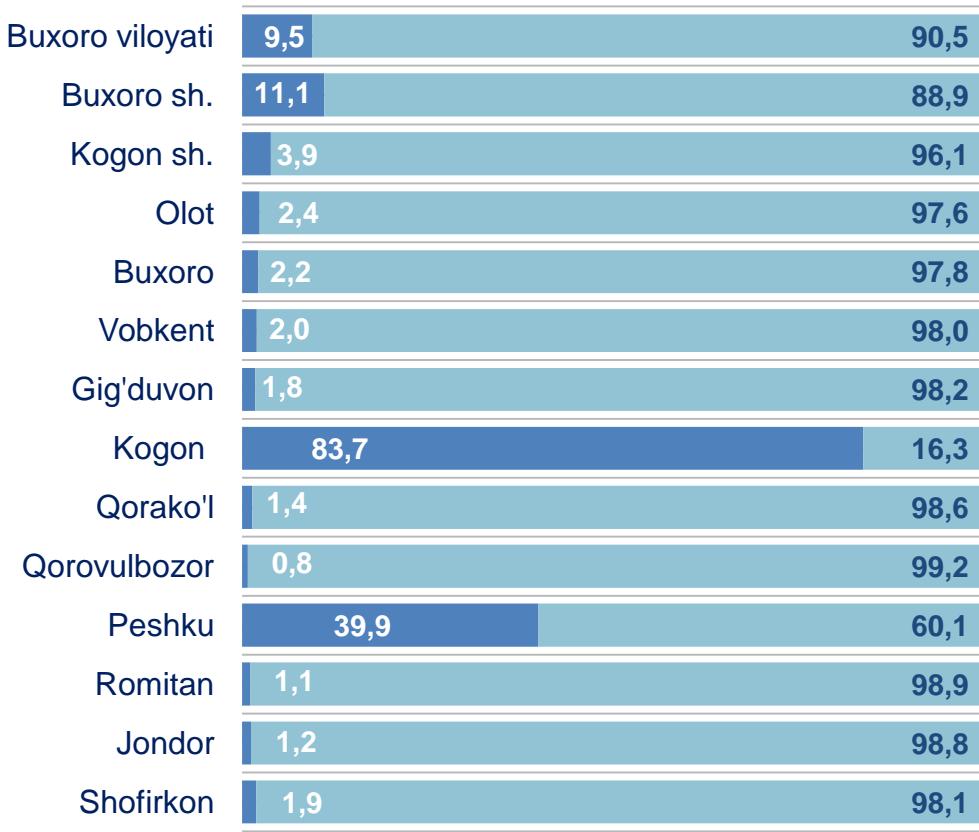

Yirik korxonalarining eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar (foizda)

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarining tovar aylanmasi hajmi, 2022 - yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **59,4 %** ga o'sdi va **199,8** mlrd. so'mni tshkil qildi. Bu esa umumiy savdo hajmining **9,5 %** ulushiga to'g'ri keldi.

CHAKANA SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORXONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HUDUDLAR KESIMIDA ULUSHI, (foizda)

■ Yirik korxonalar

■ Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik

Tahliliy natijalarga ko'ra chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining ulushi bo'yicha Qorovulbozor (**99,2 %**), Romitan (**98,9 %**) va Jondor (**98,8 %**) tumanlari yetakchilik qilmoqda. Chakana savdo Tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning ulushi **9,5 %** ni tashkil etib, eng katta ulush Kogon (**83,7 %**), Peshku (**39,9 %**) tumanlari va Buxoro (**11,1 %**) shahrida kuzatildi.

AHOLI JON BOSHIGA NISBATAN CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI

Hududlar kesimida ma'lumot

	Hajmi, ming. so'm	O'sish sur'ati, foizda
Buxoro viloyati	1 054,9	97,6
Buxoro shahri	2 568,0	124,2
Kogon shahri	799,1	64,9
<i>tumanlar</i> Olot	437,5	61,2
Buxoro	622,1	65,8
Vobkent	393,1	69,7
Gi'duvon	1 539,5	115,8
Kogon	1 019,5	129,8
Qorako'l	782,7	72,3
Qorovulbozor	1 586,1	59,5
Peshku	522,4	94,2
Romitan	765,5	77,7
Jondor	726,8	96,0
Shofirkon	359,4	68,4

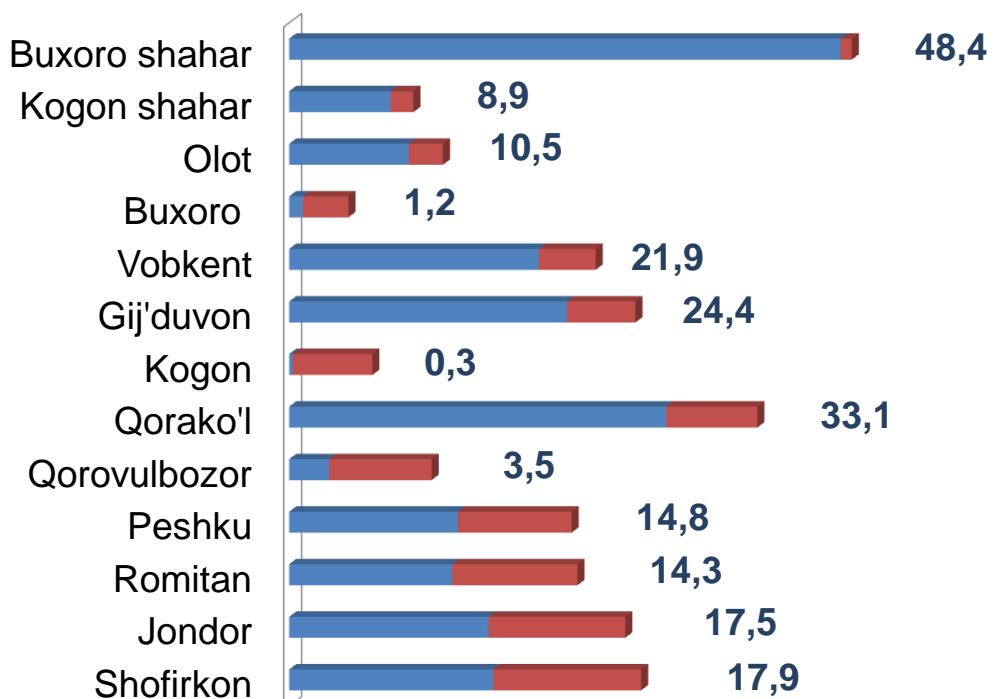
2023 - yilning yanvar-fevral holatiga o'rtacha aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasi **1054,9** ming. so'mni (2022 - yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **97,6 %**) tashkil etdi.

Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqori hajm Buxoro shahri (**2568,0** ming. so'm), Qorovulbozor (**1586,1** ming. so'm) va Gi'duvon (**1539,5** ming. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keldi.

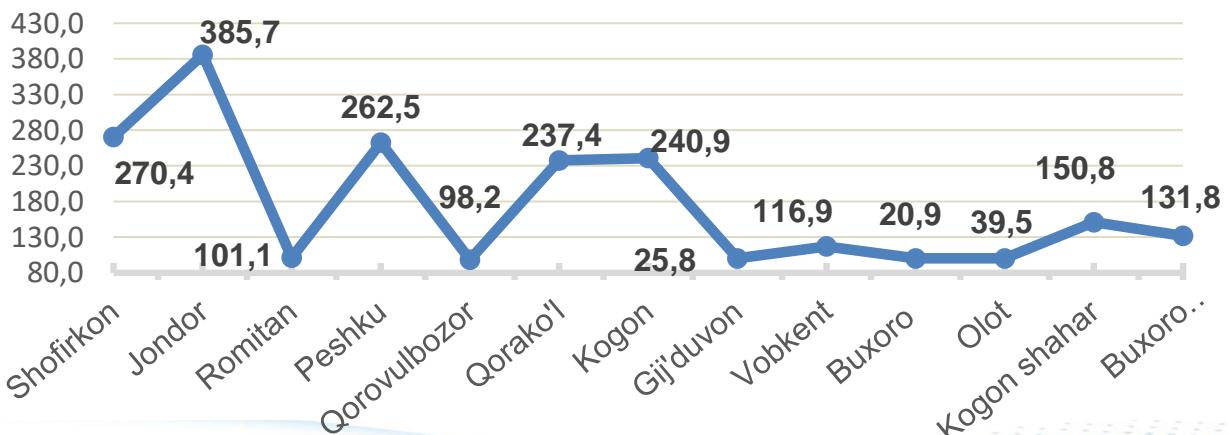
UYUSHMAGAN SAVDO TOVAR AYLANMASI

Buxoro viloyati bo'yicha 2023 - yilning yanvar-fevral oylarida uyushmagan savdo tovar aylanmasi **217,0** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-fevral oylariga nisbatan **91,6 %** ni tashkil etdi. Shu jumladan, 12 bozor va 12 bozor (chorva) (oylik) kuzatuvlari ma'lumotlariga asosan, dehqon bozorlarda savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslarning uy xo'jaliklarida yetishtirgan mahsulotlarini sotish hajmi **91,5** mlrd. so'mni (**78,9 %**), chorva mollari va parrandalar sotuvchi jismoniy shaxslarning savdo aylanmasi hajmi **125,5** mlrd so'mni tashkil etdi (**103,6 %**).

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi hajmi (mlrd. so'm)

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi o'sish sur'ati, (foizda)

UYUSHMAGAN SAVDO AYLANMASIDA DEHQON* VA CHORVA (PARRANDA) BOZORLARINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI

	Jami, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Dehqon bozorlari, mlrd. so'm	2022- yil yanvar – fevral oylariga nisbatan, foizda	Chorva bozorlari, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda
Buxoro viloyati	217,0	91,5	91,5	78,9	125,5	103,6
Buxoro shahri	48,4	131,8	45,4	168,9	3,1	40,8
Kogon shahri	9,0	150,8	4,4	114,0	4,6	2,1 m
tumanlar						
Olot	10,5	39,5	3,9	117,7	6,7	39,2
Buxoro	1,2	20,9	0,6	16,0	0,6	23,1
Vobkent	22,0	116,9	13,3	102,9	8,6	111,2
Gi'duvon	24,4	25,8	5,2	9,4	19,2	60,8
Kogon	0,3	2,4 m	0,3	0	0	0
Qorako'l	33,1	2,3 m	5,0	4,3 m	28,1	145,8
Qorovulbozor	3,5	98,2	0,5	73,6	3,0	88,4
Peshku	14,8	2,6 m	3,1	2,6 m.	11,7	124,6
Romitan	14,3	101,1	3,4	140,3	10,9	115,3
Jondor	17,5	3,8 m	3,0	7,1 m.	14,5	172,3
Shofirkon	18,0	2,7 m	3,4	80,5	14,5	6,0 m

* – xo'jalik yurituvchi subyektlar va yakka taribdag'i tadbirkorlar (YATT)ni qo'shмаган holatda;

– jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo'jaligida o'z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari va chorva (parranda) mollari sotilishi hisobga olingan.

2023-yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlanma kuzatuvi o‘tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra savdo aylanmasi hajmi **91,5** mlrd. so‘mni tashkil qildi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari savdosiga (**39,4** mlrd.so‘m) to‘g‘ri keldi.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari	Mlrd. so‘m
	Yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari 39,4
	Non va non mahsulotlari 5,5
	Don mahsulotlari (mosh, loviya, guruch va boshqalar) 3,2
	Tovuq go‘shti 8,6
	Quritilgan qishloq xojaligi mahsulotlari (yongoq, bodom, pista va boshqalar) 10,4
	Sut va sut mahsulotlari (sir, brinza,...) 3,1
	Tuxum 2,9
	Chorva mollari va parrandalari uchun har xil yem – hashak 1,1
	Ziravorlar 3,3
	Tuzlamalar 3,6
	Gullar, o‘simlik va nihol ko‘chatlari (manzarali va qishloq xo‘jaligi) 1,3
	Nooziq-ovqat tovarlari 9

UYUSHMAGAN SAVDO TOVAR AYLANMASI: CHORVA (PARRANDA) BOZORLARI, mlrd so‘m

2023 - yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning barcha hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollari sotuvchi jismoniy shaxslar tanlanma kuzatuv o’tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra savdo aylanmasi hajmi **125,5** mlrd. so‘mni tashkil etdi. Bunda har-xil yoshdagi qoramollar savdosi **110,6** mlrd. so‘m, qo‘y va echkilar **14,0** mlrd. so‘mni, otlar **0,3** mlrd. so‘mni, parrandalar **0,51** mlrd. so‘mni tashkil qildi.

Chorva mollari (parrandalar)	Mlrd. so‘m
 2 yoshdan katta bo‘lgan qoramollar	59,6
 1 yoshdan 2 yoshgacha bo‘lgan yosh mollar	31,2
 1 yoshgacaha bo‘lgan yosh mollar	19,8
 Qo‘ylar	9,4
 Otlar	0,3
 Echkilar	4,6
 Kurka, o‘rdak, g‘oz	0,19
 Tovuqlar	0,12
 Quyonlar	0
 Qushlar	0,2

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI SAVDO AYLANMASI

2023 - yil 1 - mart holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat yuritayotgan tijorat korxonalar soni **2 095** tani tashkil etib, 2022- yil 1 – mart holatiga nisbatan **311** taga oshgan va o'sish sur'ati **105,1 %** tashkil etgan. Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni **6** tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni **2 089** tani tashkil qildi.

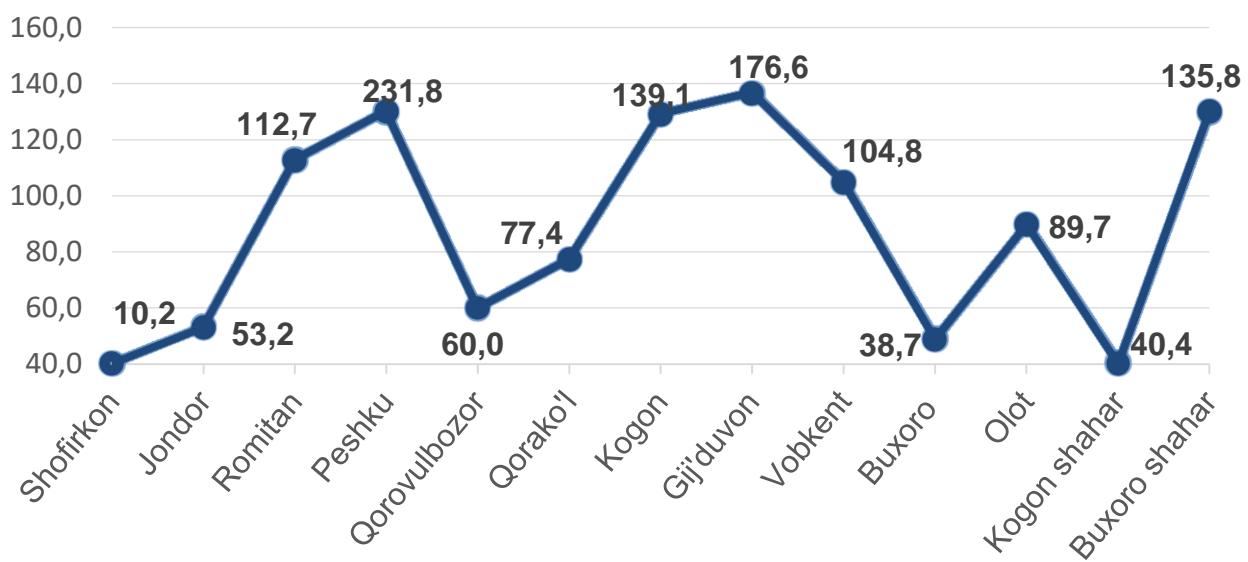
2023- yilning yanvar-fevral oylarida chakana tovar aylanmasi tarkibida ovqatlanish korxonalarining savdo aylanmasining ulushi **3,8 %** ni tashkil etib, **81,1** mlrd.so'mga yetdi. 2022- yilning mos davriga nisbatan **6,5 %** ga kamaydi. Bunda savdo aylanmasining **85,9 %** ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri keldi.

	Jami mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va mikrofirma- lar, mlrd. so'm	2022- yil yanvar - oylariga nisbatan, foizda
Buxoro viloyati	81,1	93,5	11,4	132,3	69,7	89,5
Buxoro shahri	36,7	75,0	8,4	99,3	28,3	69,7
Kogon shahri	1,9	97,9	-	-	1,9	97,9
<i>Tumanlar</i>						
Olot	1,7	127,1	-	-	1,7	127,1
Buxoro	4,4	143,9	-	-	4,4	143,9
Vobkent	10,4	196,8	-	-	10,4	196,8
Gi'duvon	4,8	56,8	-	-	4,8	56,8
Kogon	2,5	165,4	-	-	2,5	165,4
Qorako'l	2,6	73,9	-	-	2,6	73,9
Qorovulbozor	2,6	106,9	0,4	86,8	2,2	111,4
Peshku	1,4	50,7	-		1,4	50,7
Romitan	7,2	169,8	2,6	-	4,6	80,4
Jondor	2,2	111,6	-	-	2,2	111,6
Shofirkon	2,7	2,1 m	-	-	2,7	2,1 m

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyoq qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi

2023- yil 1- mart holatiga avtotransport vositalari va ularning ehtiyoq qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi (*IFUT-2 45- bo'lim 45.2 va 45.40.3 kodlaridan tashqari – motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish*) **437,2** mlrd. so'mni tashkil etdi va o'tkan yilning mos davriga nisbatan **6,0 %** ga kamaydi. Shuningdek, yirik korxonalar savdo hajmi **343,2** mlrd. so'm (o'sish sur'ati **105,9 %**), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari savdo hajmi **94,0** mlrd. so'mni tashkil qildi.

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyoq qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi o'ish sur'ati, foizda

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi

Hududlar kesimida ma'lumot

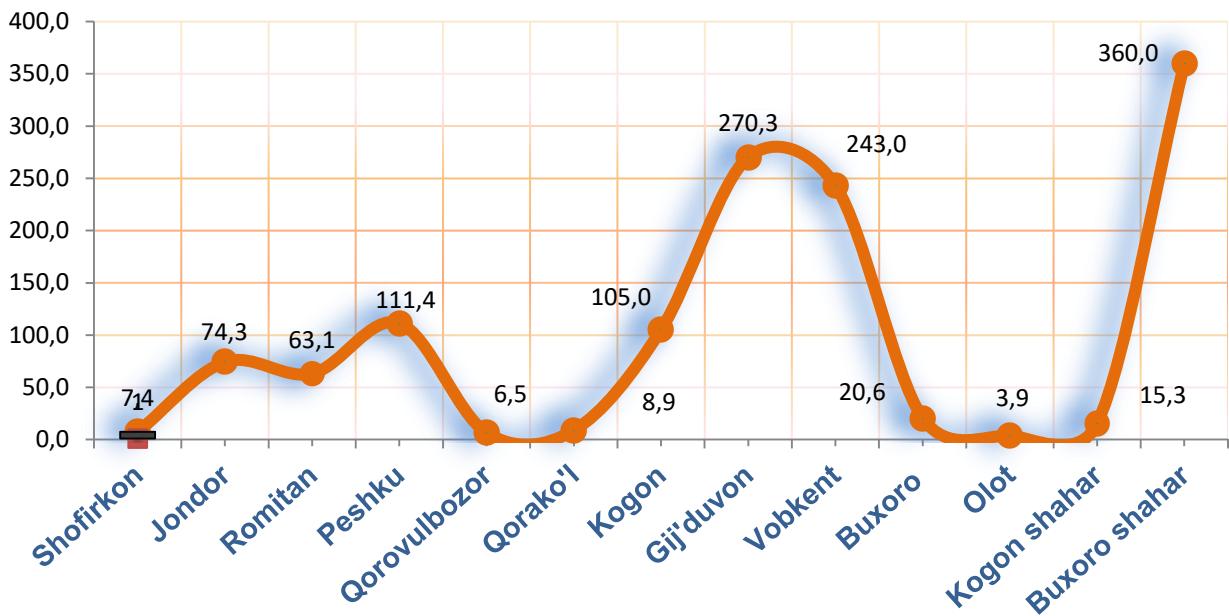

	Hajm, mlrd. so'm	Ulushi, foizda
Buxoro viloyati	1289,7	100,0
Buxoro shahri	360	27,9
Kogon shahri	15,3	1,2
tumanlar Olot	3,9	0,3
Buxoro	20,6	1,6
Vobkent	243,0	18,8
Gi'duvon	270,3	20,9
Kogon	105	8,1
Qorako'l	8,9	0,7
Qorovulbozor	6,5	0,5
Peshku	114,4	8,8
Romitan	63,1	4,8
Jondor	74,3	5,8
Shofirkon	7,4	0,6

Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqori hajm Buxoro shahri (**360,0** mlrd. so'm), Vobkent (**243,0** mlrd. so'm) va G'ijduvon (**270,3** mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingen va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o‘z foydalanishi (qayta ishlash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o‘zgartirmagan holda jo‘natilgan tovarlarning qiymati, ushbu tovarlar uchun haq to‘lanadigan yoki to‘lanmaganligidan qat’iy nazar.

Hududlar kesimida ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmi, mlrd. so‘mda

Viloyat bo‘yicha 2023- yilning yanvar – fevral oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi **1289,7** mlrd. so‘mni tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **11,7 %** ga o‘sdi.

Savdo aylanmasi ulushi

Yirik korxonalar

Mikrofirma va kichik korxonalar

Kichik biznes subyektlarining ulgurji savdo aylanmasidagi ulushi statistik hisoblarga qaraganda **840,0** mlrd. so‘mni tashkil qilib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **96,3 %**ga to‘g‘ri keldi. Viloyatda ushbu sektorning ulgurji savdo hajmidagi ulushi **65,1 %** ni tashkil qildi.

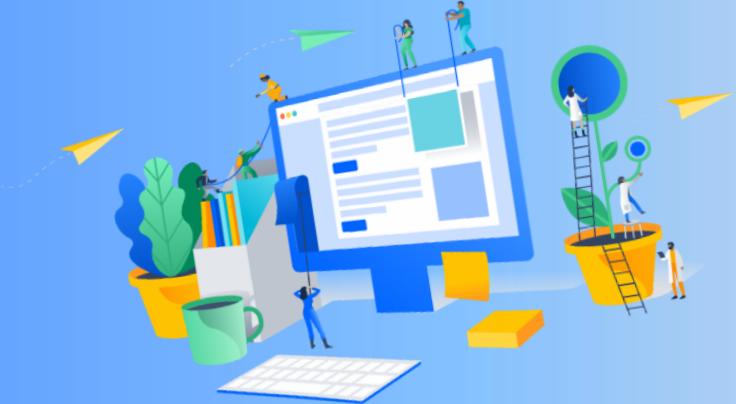
ULGURJI SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORXONALAR VA KICHIK

Ulgurji savdo tovar aylanmasida yuqori o'sish sur'atlariga eng yirik korxonalar Kogon (**3,0 m.**) tumani va Buxoro (**3,0 m.**) shahrida kuzatildi.

2023- yil 1- mart holatiga ulgurji savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni **2 486** tani tashkil etib, 2022- yil 1- mart holatiga nisbatan **33** taga ko'paygan, o'sish sur'ati **118,5 %** tashkil etgan. Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni **22** tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni **2 464** tani tashkil qildi.

	Jami mlrd. so'm	2022- yil yanvar – fevral oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va mikrofirma- lar, mlrd. so'm	2022- yil yanvar- fevral oylariga nisbatan, foizda
Buxoro viloyati	1289,7	111,7	449,7	159,3	840	81,3
Buxoro shahri	360,0	135,8	21,3	3,0 m	338,7	131,3
Kogon shahri	15,3	40,4	10,3	57,8	5,0	24,8
<i>tumanlar</i>						
Olot	3,9	89,7	-	-	3,9	89,7
Buxoro	20,6	38,7	-	-	20,6	38,7
Vobkent	243,0	104,8	242,5	105,5	0,5	29,0
Gi'duvon	270,3	176,6	31,8	2,5 m	238,5	169,9
Kogon	105,0	139,1	43,7	3,0 m	61,3	100,4
Qorako'l	8,9	77,4	-	-	8,9	77,4
Qorovulbozor	6,5	60,0	0,05	-	6,45	59,5
Peshku	111,4	231,8	99,5	-	11,9	24,6
Romitan	63,1	112,7	0,5	107,9	62,6	112,8
Jondor	74,3	53,2	-	-	74,3	53,2
Shofirkon	7,4	10,9	-	-	7,4	10,9

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi**
Тел. 65-223-75-63